

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า ตามการรับรู้ของตนเองและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นการเรียนการสอนแนวใหม่ ที่ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับและใช้กันโดยทั่วไปและเป็นแนวการเรียนการสอนที่เน้นประสิทธิภาพของการสื่อสารเป็นสำคัญ ซึ่งได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องของลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ดังต่อไปนี้

คริสโตเฟอร์ เอ็น. แคนดลิน (Christopher N. Candlin 1976 : 34) ให้ความเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายของการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าจะต้องให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อที่จะเข้าใจและสามารถสื่อความหมายได้ในทุกระดับ นั่นคือการทำให้ผู้พูดและผู้ฟัง เจรจาโต้ตอบข่าวสารและความหมายได้เหมือนอย่างในสถานการณ์จริง ๆ

เฮนรี. จี. วิดโดว์สัน (Henry G. Widdowson 1978 : 15-17) ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารว่าภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นต่างจากลักษณะของภาษาที่นักภาษาศาสตร์วิเคราะห์ และลักษณะของภาษาที่นำมาใช้สอนต้องเป็นภาษาที่ใช้จริงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนภาษา

สตีเฟน ดี. แครชเชน (Stephen D. Krashen 1981 : 40) กล่าวถึงการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ผู้เรียนจะเรียนภาษาได้ดีถ้าสิ่งที่สอนเป็นสิ่งที่เน้นความหมายที่ ผู้เรียนเข้าใจได้และไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและเครียดในขณะที่เรียน

1.1 ลักษณะของการสื่อสาร

สำหรับลักษณะของการสื่อสารนั้น มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

เฮนรี จี. วิดโดสัน (Henry G. Widdowson 1978 : 74) และ เอ็ม. บริน และ ซี. เอ็น. แคนดลิน (M. Breen and C. N. Candlin 1980 : 89-112) กล่าวถึงการสื่อสารว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. เกี่ยวข้องกับความไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้ล่วงหน้า ตลอดจนรูปแบบและสาร (message) ที่ต้องการจะส่ง ที่ต่างกันไป
3. เกิดขึ้นในข้อความและบริบททางวัฒนธรรมสังคม ซึ่งมีข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้ภาษาที่เหมาะสม และมีตัวชี้แนะ (clues) ในการที่จะแก้ไขสิ่งที่พูดออกมาและตีความไม่ถูกต้อง
4. ดำเนินไปภายใต้สภาวะทางจิตวิทยาที่มีขอบเขตจำกัด รวมทั้งสภาวะอย่างอื่น ได้แก่ ความจำกัดในด้านความจำ ความล่า และความไขว้เขว
5. มีวัตถุประสงค์ (ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อชักชวน หรือเพื่อให้สัญญา)
6. ใช้ภาษาที่เป็นภาษาจริงในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่ภาษาที่แต่งขึ้นในหนังสือ
7. การสื่อสารอาจจะประสบผลสำเร็จ หรืออาจไม่ประสบความสำเร็จก็ได้

นอกจากนี้ การสื่อสารยังนับได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยน และการเจรจาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ระหว่างบุคคลอย่างน้อยสองคนโดยทางวาจาหรือไม่ใช่วาจา โดยผ่านตัวกลางที่มองเห็นได้หรือสามารถได้ยิน ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวประกอบ

ด้วยเนื้อหาสาระที่เป็นมโนทัศน์ (conceptual) วัฒนธรรมสังคม (sociocultural) หรืออื่นๆ การสื่อสารจะเกี่ยวข้องกับการประเมินผลที่ต่อเนื่อง และการเจรจาโต้ตอบของผู้รับสารกับผู้ส่งสาร

เอเดรียน เอส.พาล์มเมอร์ (Adrian S. Palmer 1978 : 1-4) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการสื่อสารว่าการสื่อสารที่เป็นจริงเกี่ยวข้องกับการลดความไม่แน่ใจของผู้ส่งสาร ยกตัวอย่างเช่น ในการถามคำถาม ผู้ถามคำถามจะไม่มีความแน่ใจในคำตอบที่จะได้รับ แต่ความไม่แน่ใจนี้จะลดลงในระดับหนึ่งเมื่อได้รับคำตอบ และจะลดลงได้อีกในระดับหนึ่งเมื่อการสื่อสารดำเนินไปด้วยดี โดยปราศจากความเครียดใดๆ

ซี.เอ็น.แคนดลิน (C.N.Candlin 1981 : 32-34) ได้แบ่งความหมายของการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาไว้ 4 ประเภทคือ

1. ความหมายทั่วไปเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์
2. ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อความหรือการใช้ถ้อยคำของผู้รับสารและผู้ส่งสาร
3. ความหมายที่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร
4. ความหมายในระดับปริบท

นอกจากนี้แคนดลิน ยังชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารคือกระบวนการที่ผู้พูด และผู้ฟังโยงหรือหาความสัมพันธ์ของรูปประโยคในภาษา กับพฤติกรรมทางสังคมในสถานการณ์และเหตุการณ์ในสังคม กระบวนการสื่อสารจึงไม่เพียงแต่เป็นการรู้จักใช้รูปประโยคทางไวยากรณ์เท่านั้น แต่รวมถึงการรู้จักใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบทบาทในสังคมด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น จึงมุ่งที่วิธีที่ผู้พูดและผู้ฟังถ่ายทอดและเจรจาโต้ตอบ ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการสื่อสารและความสามารถในการสื่อสารซึ่งต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับระบบของภาษา เพื่อถ่ายทอดความหมายของผู้พูด และเพื่อตีความหมายจากคำพูดของผู้ร่วมสนทนา

กอร์ดอน เวลล์ (Gordon Wells 1981 : 73) มีความเห็นว่าการสื่อสารที่สำเร็จสมบูรณ์เป็นกระบวนการที่ผู้พูดและผู้ฟังต้องร่วมมือกัน ผู้พูดต้องคิดเนื้อความที่จะพูดแล้วเปลี่ยนเป็นถ้อยคำที่สามารถบอกเจตนาหรือ ความตั้งใจของตนได้ ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งที่จะตอบสนองความต้องการที่จะรับข่าวสารของผู้ที่สนทนาด้วย ผู้ฟังก็จะต้องตีความโดยการถอดความและเติมความจากสัญลักษณ์ ที่ใช้สื่อเนื้อความหรือข่าวสารนั้น โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์และจากประสบการณ์ของตนเอง ดังนั้นผู้พูดและผู้ฟังจึงมีส่วนในกระบวนการแปลความหมาย ระหว่างประสบการณ์ส่วนตัวและโครงสร้างของความหมายในภาษา ส่งและรับความหมายและเจตนาด้วยคำที่ใช้อยู่ในโครงสร้างทางไวยากรณ์รวมทั้งระบบเสียงและท่าทาง เพื่อจะได้แสดงข้อความนั้นให้ปรากฏออกมาจริงๆ ผู้เรียนภาษาแต่ละคนอาจมีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษา โดยผ่านรูปแบบของการสื่อสารข้างต้นในเวลาที่แตกต่างกัน

มารีนา เบิร์ต และไฮดี ดูเลย์ (Marina Burt และ Heidi Dulay 1983 : 40-41) ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการสื่อสารไว้ว่ามี 3 รูปแบบ ดังนี้

1. การสื่อสารแบบไม่มีการโต้ตอบ (one-way) เช่น การดูภาพยนตร์ และการอ่านหนังสือ
2. การสื่อสารแบบใช้ท่าทางโต้ตอบ (partial two-way) เช่น การตอบคำถามโดยใช้การพยักหน้า
3. การสื่อสารแบบโต้ตอบด้วยคำพูด (full two-way) เช่น การพูดสนทนากับชาวต่างประเทศ

1.2 องค์ประกอบของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารประกอบด้วยความรู้และทักษะ 4 ชนิด ได้แก่ ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ ความสามารถในการด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ไมเคิล คาแนล (Michael Canale, 1980 : 6-11) ได้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1.2.1 ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ ความสามารถชนิดนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้สัญลักษณ์ของภาษา (โดยทางคำพูด หรือไม่ใช้คำพูด) ดังนั้นสิ่งที่รวมอยู่ในที่นี้คือลักษณะและกฎเกณฑ์ของภาษา ได้แก่ คำศัพท์ การสร้างคำ การสร้างประโยค การออกเสียง การสะกดคำและความหมายของคำในทางภาษาศาสตร์ (linguistic semantics) ความสามารถดังกล่าวนี้เน้นโดยตรงในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการที่จะเข้าใจและแสดงความหมายของเสียงที่เปล่งออกมาเป็นประโยค (utterances) ได้อย่างถูกต้อง และเมื่อเป็นดังนี้ ความสามารถทางด้านไวยากรณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสอนภาษา

1.2.2. ความสามารถในด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม องค์ประกอบด้านนี้เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ทางสังคมวัฒนธรรมกล่าวคือการทำเสียงที่เปล่งออกมา จะได้รับความเข้าใจที่ถูกต้อง เหมาะสมในบริบททางสังคมย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของบริบทนั้นๆ ได้แก่ สถานภาพของผู้ร่วมสนทนา จุดประสงค์ของการปฏิสัมพันธ์ (interaction) และ บรรทัดฐาน (norms) หรือระเบียบแบบแผน (conventions) ในการปฏิสัมพันธ์

1.2.3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ ความสามารถชนิดนี้เกี่ยวข้องกับ วิธีการรวมรูปแบบทางไวยากรณ์ และความหมายเข้าด้วยกันเพื่อให้บริบทที่ออกมานั้นมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้ย่อมอาศัยความเชื่อมโยงในด้านรูปแบบ (cohesion) และความเชื่อมโยงในด้านความหมาย (coherence)

ความเชื่อมโยงในด้านรูปแบบ (cohesion) หมายถึงสิ่งที่พูดออกมานั้นมีความเชื่อมโยงตามโครงสร้าง และช่วยในการตีความหมายของบทเรียน ยกตัวอย่างเช่น การใช้เครื่องเชื่อมโยง เช่น คำสรรพนาม (pronouns) คำพ้องความหมาย (synonyms) การเว้นคำไว้ในฐานที่เข้าใจ (ellipsis) คำสันธาน (conjunctions) และ โครงสร้างคู่ขนาน (parallel structures) ที่ใช้เชื่อมโยงคำพูด และเพื่อระบุว่ากลุ่มคำที่เปล่งออกมานั้นจะเป็นที่เข้าใจตามหลักเหตุผลและตามลำดับเหตุการณ์

ความเชื่อมโยงในด้านความหมาย (coherence) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต่างๆ ความหมายเหล่านี้ อาจเป็นความหมายในทางภาษาเขียนหรือสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารให้เป็นที่เข้าใจ รวมถึงทัศนคติของผู้เขียน

1.2.4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย องค์ประกอบด้านนี้ประกอบด้วยความสามารถในการใช้กลวิธีการสื่อความหมายทั้งทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด เพื่อจุดประสงค์ 2 ประการ คือ

ก. เพื่อทดแทนช่วงขาดตอน (breakdowns) ในการสื่อสารอันมีสาเหตุจากสภาพการสื่อสารที่มีความจำกัด เป็นต้นว่า การลืมความคิด (idea) หรือรูปแบบทางไวยากรณ์บางอย่างไปชั่วคราว

ข. เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสาร ยกตัวอย่างเช่น เมื่อผู้พูดลืมรูปแบบทางไวยากรณ์ ผู้พูดก็จะใช้กลวิธีอื่นทดแทนที่เรียกว่า การใช้คำพูดอื่นแทน (paraphrase) เป็นต้นว่า เมื่อผู้พูดไม่ทราบว่าจะใช้ข้อความภาษาอังกฤษเรียกชื่อสถานีรถไฟ ซึ่งใช้ว่า 'train station' ได้อย่างไร ผู้พูดก็อาจจะต้องใช้คำว่า 'the place where trains go' หรือ 'The place for trains' กลวิธีที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ไม่จำเป็นว่า จะใช้จำกัดอยู่แค่การแก้ไขปัญหาทางไวยากรณ์ของผู้พูดเท่านั้น แต่การสื่อสารที่แท้จริงนั้น ผู้พูดจะต้องสามารถ แก้ไขปัญหาทางด้าน ธรรมชาติทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistic nature) ได้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น จะแนะนำคนแปลกหน้าอย่างไรเมื่อไม่แน่ใจเกี่ยวกับสถานะทางสังคมของคนๆ นั้น รวมทั้งจะต้องสามารถแก้ไขปัญหาทางด้าน ธรรมชาติของข้อความ (discourse nature) ได้ด้วย เช่น จะหาความเชื่อมโยงในด้านความหมาย (coherence) ของบทเรียนได้อย่างไรเมื่อไม่แน่ใจเกี่ยวกับ เครื่องเชื่อมโยงในด้านความหมาย (cohesion devices) ที่พบในบทเรียน

1.3 หลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เฮนรี จี. วิดโดว์สัน (Henry G. Widdowson 1978 : 67) และ เอ็ม. บริน และ ซี. เอ็น. แคนดลิน (M. Breen and C.N. Candlin 1980 : 89-112) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารว่าควรจะประกอบด้วยหลักการต่อไปนี้

1.3.1 ความครอบคลุมองค์ประกอบทางความสามารถในการสื่อสาร (competence areas) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จะต้องรวมเอาความรู้และทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทางด้านไวยากรณ์ ทางด้าน ภาษาศาสตร์เชิงสังคม ทางด้านการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และประการสุดท้าย ทางด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ยังไม่เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ความสามารถ ทางด้านไวยากรณ์นั้นมีความสำคัญต่อการสื่อสารมากกว่า หรือน้อยกว่าความสามารถ ในด้านอื่นๆ จุดมุ่งหมายอันดับแรกของการสื่อสารจะต้องเป็นไปเพื่อช่วยรวมเอา ความสามารถเหล่านี้เข้าด้วยกันไว้ในตัวผู้เรียน ไม่เน้นเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เพียง ด้านเดียว

1.3.2 ความต้องการการสื่อสาร วิธีการสื่อสารจะต้องขึ้นอยู่กับ ความ ต้องการและความสนใจที่จะสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งมักจะเปลี่ยนแปลงได้เรื่อยๆ และจะ ต้องระบุดำเนินไปเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะทั้ง 4 ด้าน ที่กล่าวถึงข้างต้น ยกตัวอย่างเช่น ระดับความแม่นยำในด้านกฎไวยากรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ ที่แตกต่างกันไป สถานที่ (setting) หัวข้อเรื่อง และวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (communicative function) ชนิดของบทเรียนที่ต้องใช้ และ กลวิธีในการใช้ คำพูดอื่นแทนคำพูดที่ผู้พูดไม่สามารถจะใช้ได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น โดยมีพื้นฐานอยู่บน ระดับต่ำสุดของความสามารถที่เจ้าของภาษา (native speakers) คาดหวังว่า ผู้เรียนจะทำได้ในสถานการณ์หนึ่งๆ

1.3.3 การปฏิสัมพันธ์ (interaction) ผู้เรียนภาษาอังกฤษจะต้องมี โอกาสในการที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมายกับเจ้าของภาษาที่มี ความสามารถ และใช้ทักษะได้เป็นอย่างดี ซึ่งก็หมายความว่าผู้สื่อสารสามารถ สื่อสารได้เป็นที่เข้าใจตรงตามความต้องการและตามความสนใจ ในสถานการณ์จริง หลักการข้อนี้มีความสำคัญไม่เพียงแต่ในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงการทดสอบความสามารถทางด้านการใช้ภาษาด้วย เนื่องจากว่าการ เรียน การสอน และการทดสอบในชั้นเรียน ไม่ใช่เป็นเครื่องพิสูจน์ความสามารถและทักษะ การสื่อสารของผู้เรียนในสถานการณ์จริง ที่มีลักษณะเป็นธรรมชาติและมีความหมาย ลึกซึ้งกว่า

1.3.4 ทักษะการใช้ภาษาแม่ (native language skills) โดยเฉพาะในขั้นตอนแรกของการเรียนภาษาที่สอง การใช้ภาษาจะต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร ที่ผู้เรียนได้พัฒนาผ่านภาษาแม่

1.3.5 การใช้หลักสูตร วัตถุประสงค์ เบื้องต้นของโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารควรจัดไว้เพื่อเตรียมผู้เรียนให้ได้รับความรู้ การฝึกฝนและให้มีประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ผู้เรียนควรจะได้รับการสอนเกี่ยวกับตัวภาษา (language) และวัฒนธรรม วิธีการใช้หลักสูตรดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถรวมเอาความรู้หลายด้านเข้าไว้ด้วยกัน ได้ง่ายขึ้น ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมการใช้ภาษาอังกฤษ และความรู้ในตัวภาษาโดยทั่วไป

กาญจนา ปราบพาลและคณะ (2529 : 23-25) ได้สรุปเกี่ยวกับลักษณะของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และเทคนิคในการสอน ไว้ดังนี้

ลักษณะของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนแสดงออกทั้งในการส่งและการรับสาร
2. เป็นการสอนที่ทั้งทางด้านการอ่าน เขียน ฟัง พูด หรือใช้สัญลักษณ์อื่น ๆ
3. เป็นการใช้ภาษาในสถานการณ์ โดยที่ผู้ใช้เลือกูปภาษาและสำนวนที่ถูกต้อง และเหมาะสม
4. ความสามารถและการแสดงออกมีความสำคัญเท่ากัน
5. ระดับความสามารถในการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ ไม่มีเกณฑ์ที่กำหนดแน่นอนเพียงเกณฑ์เดียว

เทคนิคในการสอน ควรมีลักษณะดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด
2. ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนพูดถ้ายังไม่พร้อม
3. ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
4. คิดวิธีที่ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด

5. สำหรับนักเรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ควรมีแบบฝึกหัดเกี่ยวกับไวยากรณ์ให้ทำบ้าง
6. ศึกษาความสนใจของผู้เรียนและแทรกความสนใจนั้นไว้ในบทเรียน
7. สร้างบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนไม่อายเวลาทำผิด
8. ถ้าสอนการสนทนา ควรสอนประโยคที่จะนำไปใช้ได้
9. ให้เข้าใจว่าผู้เรียนไม่สามารถเรียนรูปแบบต่างๆ ของภาษาได้พร้อมกัน บางรูปแบบผู้เรียนสามารถใช้ได้ก่อนรูปแบบอื่น
10. เวลาสอนไม่ควรใช้ภาษาแรกเป็นเทคนิคในการสอน

คีท มอโรว (Keith Morrow, 1981 : 60-66) เสนอว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ควรมีลักษณะดังนี้ :-

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนว่าผู้เรียนเรียนภาษาไปเพื่ออะไร
2. เน้นความเข้าใจเรื่องทั้งหมด มากกว่า ความสามารถในการแยกวิเคราะห์รายละเอียด
3. เน้นกระบวนการในการเรียนเท่ากับรูปแบบของภาษา กระบวนการในการเรียน คลุมถึงกิจกรรม ที่เปิดโอกาสให้ผู้ส่งและผู้รับสารแลกเปลี่ยนข้อมูล เลือกและประเมินข้อมูล
4. ให้ผู้เรียนลงมือทำด้วยตนเอง
5. ไม่ถือว่าข้อผิดพลาดเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะข้อผิดพลาดบางอย่างเป็นเครื่องแสดงว่าผู้เรียนกำลังทดลองใช้ภาษา

มารีนา เบิร์ต และไฮดี ดูเลย์ (Marina Burt และ Heidi Dulay, 1983 : 38) เสนอว่าสื่อและภาษาที่ใช้สอนควรมีลักษณะดังนี้ :-

1. เน้นที่ความหมายและใกล้ตัวผู้เรียน
2. ไม่มุ่งสอนรูปแบบของภาษารูปแบบใดโดยเฉพาะ และควรเป็นข้อความที่สมบูรณ์และผู้เรียนเห็นประโยชน์

3. เป็นสื่อที่ไม่ยากและง่ายจนเกินไป ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้
4. เป็นสื่อที่ส่งเสริมกิจกรรมคู่หรือกิจกรรมหมู่

แซนดรา เจ.ซาวิยอง (Sandra J.Savignon, 1983 : 8-9)

เสนอว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีลักษณะดังนี้ คือ :-

1. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนแสดงออกทั้งในการส่งและรับสาร
2. เป็นการสื่อสารทั้งทางด้านการอ่าน เขียน ฟัง พูด หรือให้สัญลักษณ์อื่น ๆ
3. เป็นการใช้ภาษาในสถานการณ์ โดยที่ผู้ใช้เลือกรูปภาษาและสำนวนที่ถูกต้องและเหมาะสม
4. ความสามารถและการแสดงออกมีความสำคัญเท่ากัน
5. ระดับความสามารถการใช้ภาษาขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ ไม่มีเกณฑ์ที่กำหนดแน่นอนเพียงเกณฑ์เดียว

เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นเน้นที่กระบวนการที่ผู้เรียนสื่อสารเจรจาโต้ตอบได้ในสถานการณ์จริง ๆ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนทั้งทางด้านภาษาและสังคม ดังนั้นจึงควรใช้ภาษา กิจกรรมตลอดจนทักษะที่จะฝึกผู้เรียน เช่นที่ผู้เรียนจำเป็นต้องพบและต้องใช้จริง ๆ มากกว่าที่จะมาจากจินตนาการของผู้สอนแต่ฝ่ายเดียว ดังที่ แซนดรา เจ.ซาวิยอง (Sandra J. Savignon, 1983 : 9) กล่าวว่า

การเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น เริ่มต้นด้วยความพยายามที่จะทราบความจำเป็นในการใช้ภาษาและความสนใจของผู้เรียน ความจำเป็นในการใช้ภาษาของผู้เรียน อาจจะมีทั้งความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอย่างรีบด่วน และจำเพาะเจาะจง (immediate and specific) หรือความจำเป็นนั้นอาจจะไม่รีบด่วนและมีความหลากหลาย (non immediate and varied) ในกรณีที่ผู้เรียน

สามารถบอกความจำเป็นในการใช้ภาษาได้ ผู้วางหลักสูตร ควรสนองความจำเป็นเหล่านั้น หลักสูตรที่เหมาะสมจึงควร เริ่มจากการประเมินความจำเป็นในการใช้ภาษา

หลักสูตรที่เหมาะสมนั้นควรจะต้องเริ่มจากการประเมินความจำเป็นในการใช้ภาษา ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจึงควรมีการตั้งจุดประสงค์ของการเรียนภาษา และคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่า ต้องการเรียนภาษาไปเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านใด ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จึงมีการระบุให้แคบลงไปอีกว่าเรียนไปเพื่อจุดประสงค์อะไร แนวคิดทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะจึงเกิดขึ้น

2. การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP)

ตั้งแต่ตอนปลายสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ 1945 เป็นต้นมา มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเศรษฐกิจระดับนานาชาติ ซึ่งความก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้งนี้ ทำให้เกิดความต้องการภาษาที่ใช้เป็นภาษาสากล (international language) และด้วยเหตุผลหลายประการ โดยเฉพาะจากการที่สหรัฐอเมริกามีอำนาจทางเศรษฐกิจสูงมากในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ภาษาที่มีบทบาทอย่างมากคือ ภาษาอังกฤษ

ผลจากการที่คนจำนวนมากต้องการที่จะเรียนภาษาอังกฤษไม่ใช่แค่เฉพาะเพียงเพื่อความสุขหรือการมีชื่อเสียงที่ได้ชื่อว่ารู้ภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่เนื่องจากต้องการที่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นกุญแจไปสู่การแลกเปลี่ยนทางการค้าและเทคโนโลยีระหว่างประเทศ

ทอม ฮัทชินสัน และ อลัน วอเตอร์ (Tom Hutchinson and Alan Water 1987 : 3-6) กล่าวถึงแนวคิดทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะว่าเกิดขึ้นตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1960 และมีผู้ให้ความสนใจเป็นอย่างมากตั้งแต่ต้นปี 1970 เป็นต้นมา ซึ่งนักการศึกษาที่สนใจให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนี้ ได้แก่ ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens), แจ็ค อีเวอร์ (Jack Ewer) และ จอห์น สเวลล์ (John Swales)

ในปี 1985 จอห์น สเวลล์ (John Swales : 1985) ได้นำเสนอ บทความของ ซี.แอล. บาร์เบอร์ (C.L Barber) เกี่ยวกับลักษณะของภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1962 และต่อมาในปลายปี 1960 และต้นปี 1970 จึงมีการตื่นตัวกันมากเกี่ยวกับการวิจัยซึ่งมีการวิจัยกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องของการเขียนภาษาอังกฤษเทคนิค และทางด้านวิทยาศาสตร์ โดย แจ็ค อีเวอร์ (Jack Ewer :1969), จอห์น สเวลล์ (John Swales : 1971) และ หลุยส์ ทริมเบิล (Louise Trimble : 1976) เป็นต้น ในช่วงเวลานี้เป็นงานค้นคว้าทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (English for Science and Technology, EST) เป็นส่วนใหญ่ และในขณะนั้น นักการศึกษายังเห็นว่า ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) และภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (EST) มีลักษณะคล้ายคลึงกันอยู่

กล่าวโดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) เกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นของกลุ่มผู้เรียนเฉพาะ ซึ่งจะทราบได้จากการวิเคราะห์ลักษณะของภาษาที่กลุ่มผู้เรียนใช้ในแวดวงของตำแหน่งหน้าที่การงานของตนหรือของกลุ่ม

พัฒนาการใหม่ ๆ ทางจิตวิทยาการศึกษายังสนับสนุนแนวคิดทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ โดยการเน้นความสำคัญของผู้เรียนและทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษา ซึ่งพบว่าผู้เรียนแต่ละกลุ่มมีความจำเป็นในการใช้ภาษาและความสนใจที่จะใช้ภาษาต่างกัน ซึ่งความจำเป็นและความสนใจดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างมาก ต่อการที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและผลการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ จึงจำเป็นต้องเล็งเห็น "ความจำเป็น" และ "ความสนใจ" ของผู้เรียน

พัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) จึงเกิดขึ้นโดยการรวมเอาองค์ประกอบสำคัญสามประการ คือ การใช้ภาษา

อังกฤษเพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นและความสนใจของผู้เรียนภาษา กฎเกณฑ์การใช้ภาษาและจิตวิทยาการศึกษาเข้าด้วยกัน

ในการเรียนภาษาตามความจำเป็นและคำนึงถึงโอกาสที่ผู้เรียนจะได้ใช้ภาษานั้น ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1977 : 89-92) เสนอว่าวัตถุประสงค์การสอนภาษาสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. การใช้ภาษาเพื่อการศึกษาทั่วไป (general education) ซึ่งถือว่าภาษาเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทางวัฒนธรรม และการพัฒนาทางอารมณ์ และสมองของผู้เรียน
2. การใช้ภาษาเพื่อการเรียนในสาขาวิชาต่างๆ (English for academic purposes) ซึ่งถือว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือแสวงหาวิทยาการใหม่ ๆ
3. การใช้ภาษาเพื่อการทำงานและอาชีพ (English for occupational purposes) ซึ่งถือว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ

และสตรีเวนส์ ได้ชี้ให้เห็นว่าการใช้ภาษาเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ อย่างหนึ่ง เพราะผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการเรียนภาษาของตนว่า เรียนไปเพื่อจะไปใช้เมื่อไร ที่ไหน และในวงการใช้ใด

ในทำนองเดียวกัน โรนัลด์ แมคคาย และอลัน เม้าท์ฟอร์ด (Ronald Mackay and Alan Mountford 1978 : 1-4) ได้แบ่งการเรียนภาษาเพื่อจุดประสงค์ดังกล่าวไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้ภาษาเพื่อการศึกษาโดยทั่วไปสำหรับชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวัฒนธรรมและวรรณคดีซึ่งมุ่งที่ตัวภาษา โดยตัวภาษาเป็นทั้งเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของวิชา
2. การเรียนรู้ภาษาเพื่ออาชีพ เช่นการเรียนรู้อาชีพของพนักงานรับโทรศัพท์ เป็นต้น

3. การเรียนรู้ภาษาสาขาเฉพาะอย่าง เช่น การฝึกและอบรมพนักงาน
โรงแรม เป็นต้น

4. การเรียนรู้ภาษาเพื่อการศึกษาวิชาสาขาต่างๆ เช่น วิศวกรรม
แพทยศาสตร์ เป็นต้น

โรนัลด์ แมคคาย และอลัน เม้าท์ฟอร์ด (Ronald Mackay and Alan
Mountford 1978 : 2) เห็นว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ
(ESP) เป็นการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นที่วัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ของผู้เรียนเป็น
สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อความต้องการในด้านการงานอาชีพ การสอนภาษา
อังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนี้เป็นการสอนในลักษณะ ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำ
ภาษาอังกฤษที่เรียนไปใช้เป็นเครื่องมือที่จะนำคนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จอห์น เว็บบ์ (John Webb 1979 : 14-16) สรุปไว้ว่าการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) นั้น เกี่ยวพันกับขอบข่ายต่างๆ
ดังนี้

1. การคัดเลือกและการรวมกลุ่มผู้เรียน
2. ขนาดของชั้นเรียน
3. การจัดตารางสอน
4. การคัดเลือกและการจัดลำดับเนื้อหาของวิชา ในทุกระดับ
5. การคัดเลือก การปรับและการนำเสนอวัสดุการเรียนการสอน
6. การคัดเลือกและการดัดแปลงเทคนิคต่างๆ ในการสอน เครื่องมือ
และเครื่องช่วยในการสอน
7. กิจกรรมนอกหลักสูตร
8. การคัดเลือกผู้สอน
9. การทดสอบและการรายงานผล
10. แหล่งอ้างอิงอื่นๆ ที่จะช่วยครูผู้สอน

ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens 1980 : 108-109) ได้มองลักษณะของการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะในแนวต่างกันออกไปจาก แมคคาย และ เมาร์ทฟอร์ด คือไม่ได้มุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ของผู้เรียนแต่เพียงอย่างเดียว สตรีเวนส์ อธิบายว่าลักษณะของ ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ESP มีดังนี้

1. เป็นภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน
2. เป็นภาษาอังกฤษที่เลือกหัวข้อเรื่อง (topics) สถานการณ์
3. เป็นภาษาอังกฤษที่คัดเลือกเนื้อหา (language content) มาให้ผู้เรียนโดยเฉพาะ
4. เป็นภาษาอังกฤษที่จำกัดและเน้นทักษะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ โดยเฉพาะ

พอลลีน โรบินสัน (Pauline Robinson 1980 : 8-14) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะของการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) ไว้ว่า

1. เป็นการเรียนการสอนที่มี "เวลา" เป็นตัวจำกัด เพราะหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) นั้น มักเป็นหลักสูตรที่จัดขึ้น โดยเฉพาะกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม การเรียนการสอนจึงมีลักษณะเป็นการเรียนแบบเข้ม (intensive) คือมีการระบุไว้ชัดเจนว่า เป็นวิชาที่จัดให้เรียนในกี่สัปดาห์จึงจบ ไม่ใช่เป็นการเรียนไปเรื่อยๆ เหมือนเช่นการเรียนภาษาอังกฤษแบบเดิม

2. ลักษณะของผู้เรียน ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) มักจะไม่ใช่มักจะอยู่ในวัยเด็ก ผู้ที่ต้องการจะออกไปประกอบอาชีพมักจะเป็นผู้เรียนที่เป็น "ผู้ใหญ่" มากกว่า

3. การเรียน ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) เป็นการเรียนตามจุดประสงค์ของผู้เรียน ฉะนั้น แนวการเรียนการสอนจึงเป็นไปในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นหลัก (learner-centred) วัสดุการเรียนการสอนจึงต้องสอดคล้องคล้อยกับกับผู้เรียนและจุดประสงค์

4. เป็นการเรียนการสอนที่เน้นที่ความสามารถ ในการแสดงออกในการใช้ภาษาของผู้เรียน (successful performance) มากกว่าความรู้ในกฎเกณฑ์ของภาษา ซึ่งลักษณะอันนี้ก็สอดคล้องกับแนวการเรียนการสอนแบบสื่อความหมาย (communicative teaching) พอดี

5. เป็นการเรียนการสอนที่กลุ่มผู้เรียนมีจุดประสงค์ที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน คือ เพื่อการอาชีพหรือเพื่อการศึกษาเป็นหลัก

กาญจนา ปราบพาล และคณะ (2529 : 30) ได้สรุปเกี่ยวกับการกำหนดแนวการเรียนการสอนภาษา เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงาน และเกี่ยวกับตัวผู้เรียนว่าการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหรือการเรียนภาษาเพื่อนำไปปฏิบัติได้จะเน้น ที่ตัวผู้เรียนว่าผู้เรียนเรียนภาษาไปเพื่ออะไร เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการเรียนการสอนภาษาคือการกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะใช้ภาษา (communicative intent) และหลักสูตรที่จะช่วยนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สิ่งการสอนต้องใกล้เคียงกับลักษณะของภาษาที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในความเป็นจริง คือเป็นสิ่งที่ผู้เรียนเห็นคุณค่า (functional value)

ดังนั้นการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน เพื่อจุดประสงค์เฉพาะจึงมุ่งเน้นที่ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ ทอม ฮัทชินสัน และอลัน วอเตอร์ (Tom Hutchinson and Alan Waters 1987 : 19) ให้คำนิยามสั้นๆ ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) ว่า คือ "แนวใหม่ในการเรียนภาษา ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน"

กัณฑ์ทิพย์ สิงหะเนติ (2531 : 4) ได้กล่าวถึงแนวการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์เฉพาะว่าภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะไม่ใช่แนวคิดใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษ หลักสำคัญอยู่ที่จุดเน้นในการสอน ที่มุ่งที่ผู้เรียนเป็นหลักในการทำกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียน ซึ่งทำให้ขอบเขตเนื้อหาวิชาแคบลงกว่าการเรียนภาษาอังกฤษในสมัยก่อนๆ

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ คริส เคนเนดี้ และ ร็อด โบลิโท (Chris Kennedy and Rod Bolitho, 1984 : 11) กล่าวว่า "แม้ว่าผู้สอนบางคนอาจจะไม่ต้องวางหลักสูตรด้วยตนเองก็ตาม แต่ก็ยังเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องตระหนักว่ามีปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อวิชาที่สอนอยู่"

ในทำนองเดียวกัน แม้ครูผู้สอนจะไม่ได้เตรียมวัสดุการสอนเองก็ตาม ครูผู้สอนจำเป็นต้องตระหนักถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะดังนี้

2.1.1 บทบาทของภาษาอังกฤษในชุมชนและสำหรับสถาบัน

โครงการภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะมักจะ เป็นทางอ้อมจากนโยบายของรัฐ ในด้านบทบาทของภาษาอังกฤษที่ใช้ภายในประเทศ ซึ่งนโยบายดังกล่าวอาจเป็นข้อจำกัดหรือเป็นสิ่งที่ช่วยขยายบทบาท และการใช้ภาษาอังกฤษภายในชุมชนนั้น ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของภาษาอังกฤษทางอาฟริกาตะวันตกจะมีมากกว่าที่ใช้อยู่ในแถบตะวันออกกลาง เนื่องจากในประเทศแอฟริกาภาษาอังกฤษใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อสารทางธุรกิจ ภาครัฐและในด้านการศึกษา ในขณะที่ในประเทศเหล่านั้นภาษาอังกฤษมีบทบาทจำกัดอยู่เป็นแค่เพียงรายวิชาหนึ่ง ในหลักสูตรที่สอนในโรงเรียนเท่านั้น ความแตกต่างดังที่ยกตัวอย่างมานี้มีผลกระทบต่อโปรแกรม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) เนื่องจากความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนและความต้องการเรียนภาษา จะแตกต่างกันไปตามการแสดงออกและความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษ และประโยชน์ที่มีต่อผู้เรียน

จุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอาจจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่านักเรียนกำลังเรียนอยู่ในสถาบันที่ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน หรือใช้เป็นเพียงรายวิชาที่สอนในหลักสูตร ในกรณีแรกนักเรียนจะตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็นของภาษาอังกฤษที่จะต้องใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ในหลักสูตร ส่วนกรณีหลังผู้เรียนอาจมองไม่เห็นความจำเป็นของภาษาอังกฤษ ซึ่งจะกลายเป็นวิชาหนึ่งที่ต้องเรียนแข่งกับวิชาอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์จริงนั้นอาจจะแตกต่างกันไป นักเรียนอาจไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือเรียนเป็นภาษาอังกฤษ แต่อาจจะต้องสามารถผ่านการเรียนการสอนโดยอาศัย การจดคำบรรยายและเรียนจากกระดาษที่ครูผู้สอนพิมพ์แจก (handouts) ที่เขียนด้วยภาษาแม่ ซึ่งในกรณีนี้สิ่งสำคัญก็คือวัสดุการสอนจะต้องจูงใจนักเรียนมาก และให้สิ่งแปลกใหม่ในด้านของเนื้อหาสาระพอกับทางด้านของภาษาที่สอน

ในบางกรณี การประเมินผลอาจเป็นปัจจัยสำคัญและนักเรียนจำเป็นต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะได้รับวุฒิที่ต้องการ ซึ่งในกรณีนี้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

2.1.2 วัสดุช่วยสอน และ ข้อจำกัดทางด้านการบริหารงานการสอน

จำนวนและลักษณะของอุปกรณ์อำนวยความสะดวก จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อโปรแกรมการเรียนการสอน ผู้วางแผนงานจะต้องไม่มองข้ามความเป็นจริงของสถานการณ์ในขณะที่กำลังร่างโครงสร้างรายวิชาเรียน ปัญหาที่ต้องพิจารณาก็คือความสะดวกในการที่จะขอใช้อุปกรณ์ ความเพียงพอแก่ความต้องการของสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาวัสดุที่สูญปรณ์ และจำนวนของชั้นเรียนที่ใช้สอนได้ เป็นต้น

ขนาดของชั้นเรียน ความกลมกลืนกันของนักเรียนในด้านที่เกี่ยวกับความสามารถ ระเบียบวินัย และปริมาณของการสอนจะต้องนำมาพิจารณาทั้งหมด ปริมาณการสอนหมายถึงจำนวนชั่วโมงของการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการขยายเวลาออกไปเป็นช่วงระยะหนึ่ง ก่อนการสอนจริง (pre-study course)

2.1.3 ผู้เรียน

อายุ ยิ่งผู้เรียนอายุมากเท่าใด ก็ยิ่งมีความคิดมากขึ้นว่าเพราะเหตุใด จึงต้องเรียนภาษาอังกฤษ และตามความเป็นจริงนั้น ผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) นั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งเห็นประโยชน์ของภาษาอังกฤษ ผู้สอนจำเป็นต้องสังเกตเห็นความจำเป็นในการใช้ภาษาของผู้เรียน จึงต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการด้วย

ระดับของบทเรียน ผู้เรียนอาจจะมีความรู้แต่ในสาขาวิชาเฉพาะ และดำเนินการได้แต่เฉพาะในภาษาแม่เท่านั้น หน้าที่ของครูผู้สอนก็คือต้องสอนภาษา แต่บทเรียนที่เลือกใช้จะต้องมีเนื้อหาสาระอย่างมากสำหรับผู้เรียน ซึ่งอาจกลายเป็นปัญหาสำหรับครูผู้สอนที่ขาดความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะนั้นๆ เมื่อพบกับบทเรียนที่เป็นวิชาเฉพาะสาขา นอกจากนี้ผู้เรียนอาจขาดทักษะทางด้านการใช้ภาษา จึงทำให้ไม่สามารถเรียนได้ จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยที่ครูจะต้องสอนทั้งภาษาและเนื้อหาของบทเรียนในเวลาเดียวกัน

แรงจูงใจ ถ้าหากเป็นไปได้ที่จะสามารถค้นพบแรงจูงใจสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน และผนวกเอาเนื้อหาสาระของรายวิชาเรียนเข้ากับแรงจูงใจดังกล่าวนี้ได้ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น วัสดุการสอนจะต้องวางโครงสร้างไว้อย่างดีเพื่อสร้างแรงจูงใจดังกล่าว

ทัศนคติต่อการเรียน ทัศนคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์เฉพาะอาจได้รับผลกระทบ จากผลการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา ซึ่งถ้าหากประสบกับความล้มเหลว ก็อาจจะเกิดความรู้สึกในทางลบต่อการทำอะไรบางอย่างต่อไป ดังนั้นถ้าหากผู้เรียนเกิดทัศนคติเช่นนี้ วัสดุการสอนจึงควรแตกต่างไปจากแบบเก่าที่ผู้เรียนเคยพบ เพื่อสร้างแรงจูงใจและช่วยให้ผู้เรียนเอาชนะความลังเลในเบื้องต้นที่จะเรียนภาษาอังกฤษ

2.1.4 ปัจจัยทางด้านภาษา

ควรวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนว่าภาษาอังกฤษ ชนิดไหนที่จำเป็นในการใช้สอน ถ้าผู้เรียนต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับหนึ่ง ผู้เรียนอาจต้องการให้สอนคำศัพท์เฉพาะ (certain vocabulary) รูปแบบและหน้าที่เฉพาะของประโยค (specific forms and functions) และประโยคต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร อย่างมีความหมายในบทอ่าน

ชนิดของภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนสังเกตเห็นความจำเป็นที่จะต้องเรียนนั้นจะเปลี่ยนไปตามลักษณะของมันเอง ตามจำนวนตัวแปร ตัวอย่างเช่น หัวเรื่อง (topic) จะมีผลต่อคำศัพท์ (vocabulary) ที่ต้องสอนและสื่อกลางในการเรียน

การสอน (หมายถึงสอนโดยการให้ฟังหรือให้อ่านบทเรียน) ก็จะต้องนำมาพิจารณาด้วย เนื่องจากสื่อกลางที่ใช้ในการเรียนการสอนแต่ละชนิดมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง

นอกจากข้อเสนอแนะของ คริส เคนเนดี และ ร็อด โบลิวท ดั้งกล่าวข้างต้นนี้แล้ว ยังมีผู้ให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะจะต้องคำนึงถึงดังนี้

ปีเตอร์ สตรีเวนส์ (Peter Strevens, 1980 : 119-120) เสนอว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะจะต้องมองว่า ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายเชิงชวนให้เรียนรู้ และจะต้องเข้าใจลักษณะของกระบวนการเรียน การสอนภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ รวมทั้งต้องสามารถสังเกตความก้าวหน้าในการเรียนภาษาของผู้เรียน และตั้งสมมุติฐานของปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้

ทอม ฮัทชินสัน และอลัน วอเตอร์ (Tom Hutchinson and Alan Waters, 1987 : 110) เสนอแนะว่าก่อนเริ่มการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมอุ่นเครื่อง (warm-up activity) ก่อนการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาและความรู้เดิมก่อนที่จะทำกิจกรรมหลักของการเรียนการสอน กิจกรรมการอุ่นเครื่องดังกล่าวนี้ ใช้เป็นสิ่งที่จะนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน เป็นต้นว่า การใช้ภาพวาดการ์ตูน แผนภูมิต่างๆ การตั้งคำถามให้ผู้เรียน จับประเด็นหลังจากได้ฟังบทความ การให้เติมคำลงในช่องว่างในแผนภูมิ หรือฝึกการอ่านโดยให้อ่านข้อมูลจากตาราง นอกจากนี้ ควรมีความร่วมมือระหว่างครูผู้สอนภาษา และผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาเฉพาะนั้นๆ ด้วย

กัณฑาทิพย์ สิงหะเนติ (2531 : 67-71) เสนอว่า สิ่งที่จะนำมาใช้เป็นบทเรียนหรือเป็นวัสดุการสอน ได้แก่

1. สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ ตำราเรียน (textbook) วารสาร (magazines or journals) รายงานประจำเดือน รายงานประจำปีของบริษัทต่างๆ ในวงการ วารสารทั่วไป หรือหนังสือพิมพ์รายวัน

2. บทบรรยาย (lectures) บทกระจายเสียง (broadcasts) บทสัมมนา (seminars) บทสนทนา (conversation)

3. ตำราที่เขียนขึ้นเพื่อใช้สอนโดยเฉพาะ ได้แก่ หนังสือเรียนที่ออกโดยสำนักพิมพ์ต่างๆ ในท้องตลาด

4. อื่นๆ ได้แก่ การ์ตูน เรื่องขำขัน รายการทีวี โฆษณา (advertisements) ทั้งจากทีวี วิทยุ และวารสารทั่วไป แผนที่ ใบปลิวที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภค (consumer information leaflets)

2.2 ทักษะทั้งสี่และกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ

คริส เคนเนดี และ ร็อด โบลิทอ (Christ Kennedy and Rod Bolitho, 1984 : 70-121) ได้กล่าวถึงทักษะทั้งสี่ว่าผู้สอนควรเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

2.2.1 ทักษะการฟัง มีสถานการณ์หลายสถานการณ์ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการฟัง ผู้เรียนอาจต้องฟังและมีการปฏิสัมพันธ์หรือตอบโต้ได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ทางสังคมกับเพื่อน เพื่อนร่วมงาน และกับคนแปลกหน้า ผู้เรียนจำเป็นต้องฟังจากโทรศัพท์หรือคุยกันตัวต่อตัว ในบางสถานการณ์ที่มีความเป็นทางการ (formal) ผู้เรียนอาจจำเป็นต้องเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังจากการสอน (tutorials) การสัมมนา (seminars) และการบรรยาย (lectures)

สิ่งที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน ได้แก่ :-

1. การฟังบรรยาย (lectures)
2. การฟังคำสั่ง (instructions)
3. การฟังในสถานการณ์อื่นๆ การฟังโทรศัพท์ การฟังสัมมนา การฟังการประชุม คณะกรรมการ การฟังวิทยุและรายการโทรทัศน์ ที่เป็นรายการสาระบางอย่าง (specialist radio and TV broadcasts) การฟังผู้พูดภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (non-native speakers) การฟังภาษาอังกฤษในระดับอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในระดับมาตรฐาน (non-standand variaties of English)

ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามักจะประสบกับปัญหาในการทำความเข้าใจคำบรรยาย (lectures) ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการบรรยาย เนื่องจากยังไม่คุ้นเคยกับสถาบันหรือกับประเทศ ที่ผู้เรียนไปเข้าร่วมอบรม

การฟังการบรรยายมักจะเป็นเรื่องยาก เนื่องจากผู้ฟังไม่สามารถควบคุมการไหล (flow) ของข้อมูลที่ได้รับ จึงไม่สามารถที่จะติดตามหรือติดตามข้อมูลเหล่านั้นได้ จะเห็นได้ว่าการฟังแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดกับการอ่านในการอ่าน ผู้อ่านสามารถปรับเปลี่ยนความเร็วในการอ่านของตัวเอง สามารถที่จะหยุด หรืออ่านย้อนหลังได้ แต่สำหรับการฟังนั้น ผู้ฟังจะสามารถรับฟังได้ มากน้อยเพียงใด เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับผู้พูด นอกจากนี้การที่ผู้ฟังจะหยุดผู้บรรยายกลางคันเพื่อขอคำอธิบายนั้น โดยทั่วไปมักถือเป็นการขัดจังหวะหรือ ขัดคอ หรือ ผิดมารยาท (customary rules) ของผู้ฟังที่ดี

ผู้บรรยายอาจรู้ที่ผู้ฟังสงสัยหรือตามการบรรยายไม่ทันได้โดยสังเกตจากสีหน้าท่าทางของผู้ฟัง ผู้บรรยายที่ดีจะสามารถปรับข้อมูลของตนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือ ลดความเร็วของการบรรยายลงเมื่อสังเกตเห็นสิ่งเหล่านี้ และโดยทั่วไปนั้นการตั้งคำถามว่า "Any questions?" หรือ "Is that all right?" มักจะไม่ได้ต้องการคำตอบอย่างแท้จริง แต่โดยมากจะใช้เป็นเครื่องหมายหรือ เครื่องแสดง (markers) ให้ผู้ฟังทราบว่าการบรรยายกำลังจะสรุปจบลงเพียงเท่านี้ หรือ กำลังจะมีการบรรยายเรื่องใหม่แทน

สิ่งหนึ่งที่ผู้ฟังต้องสังเกตจากการฟัง ได้แก่ การพูดเน้นของผู้พูด ผู้พูดมักจะเน้นข้อมูลสำคัญ หรือผู้พูดต้องการชี้ชวนให้ผู้ฟังเข้าใจทัศนคติของตัวเองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าไม่แน่ใจ หรือแน่ใจในสิ่งนั้น ดังนั้น ผู้ฟังควรจะได้รับการศึกษาฝึกฝนให้สามารถรับฟังการพูดเน้น (stress) ดังกล่าว หรือฝึกโดยการฟังทวน และทำความเข้าใจ และอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ ฝึกฟังผู้พูดบรรยายโดยใช้แผนภูมิ (diagrams) และ รูปภาพ (drawings) ซึ่งมักจะใช้กันเสมอ เพื่ออธิบายเกี่ยวกับใจความสำคัญใดๆ

ลักษณะการใช้กิริยาที่ไม่ใช่ทางวาจา (non-verbal features) เช่น ท่าทาง และการใช้แผนภูมิ ควรจะผนวกเข้าไว้ในโปรแกรมการสอนฟังด้วยถ้าหากเป็นไปได้ เพื่อให้การสอนของผู้สอนมีความชัดเจนมากขึ้น

นอกจากนี้ คริส เคเนดี และร็อด โบลิว ยังได้เสนอแนะให้ มีการฝึกฝนทักษะการฟังในเรื่องดังนี้

1. การฝึกหาคำสำคัญ (key words) จากการฟัง
2. การฝึกหาใจความสำคัญ (main points) จากสิ่งที่ได้ฟัง
3. การฝึกหาใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรอง (main and subsidiary points)
4. การค้นหาทัศนคติของผู้พูด (speaker's attitude) จากการฟัง
5. การเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังโดยหาคำเหมือนมาเทียบได้ (switches of register)

2.2.2 ทักษะการพูด สิ่งที่คุณเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝน ได้แก่

1. ทักษะการสนทนาเป็นกลุ่ม หรือการสัมมนา (group discussion or seminar) ในการฝึกฝนการร่วมสนทนาหรือ การสัมมนานั้น ควรระลึกไว้เสมอว่ารูปแบบของการสัมมนาจะต่างกันไปตามหัวข้อการสนทนาและ จุดหมายหรือวัตถุประสงค์ของผู้นำการสัมมนายกตัวอย่าง เช่น การสัมมนาทางด้าน อักษรศาสตร์หรือประวัติศาสตร์อาจจะประกอบด้วย การนำเสนอในรูปของบทความ สั้นๆ (short paper) โดยครูผู้สอนหรือผู้เรียนที่เป็นผู้นำการสัมมนา หรือสมาชิก และติดตามด้วยการสนทนายะหว่าง ครูผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ส่วนการสัมมนาทางวิทยาศาสตร์อาจจะต่างไปจากนี้ หรืออาจจะไม่มีกลุ่มสัมมนาเลย แต่จะเป็นการตั้งโจทย์และการหาคำตอบซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคำนวณ ซึ่ง ในกรณีนี้ผู้เรียนอาจจะร่วมกันหาคำตอบเป็นคู่ๆ หรือทำเองคนเดียว ในระหว่างที่ติดตามครูผู้สอนไปด้วย ส่วนการสัมมนาทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์นั้น อาจจะมีรูปแบบของการสัมมนาเหมือนกับการบรรยาย (lecture) คือครูผู้สอนจะ แก้ไขปัญหาหรือหาคำตอบจากโจทย์ให้นักเรียนดู ในระหว่างที่นักเรียนตั้งคำถาม

ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกวัสดุการสอนที่จะช่วยปรับปรุง การพูดของนักเรียนในการฝึกสนทนาเป็นกลุ่มให้ดีขึ้น รวมทั้งจะต้องสร้างความมั่นใจ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการร่วมสนทนาเป็นกลุ่ม

คริส เคเนดี้ และ ร็อด โบลิว อ้างถึงรายงานของไพรส์ (Price 1978) เกี่ยวกับวิธีการจัดสัมมนาสำหรับผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาว่า ในขั้นแรกควรจะสอนเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น เช่น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมาก หรือน้อยตามความเหมาะสม ยกตัวอย่าง เช่น

Agreement : I agree with you absolutely.

I fully support what you say.

Partial disagreement : I agree with you to a certain extent, but ...

Disagreement : I'm sorry but I have to disagree ...

I think you're quite wrong.

หลังจากนั้น จึงฝึกให้นักเรียนสนทนาโดยใช้บทสนทนา (dialogue) ที่เป็นต้นแบบและให้ใช้รูปประโยคอื่นๆ มาแทนรูปประโยคในต้นแบบ (substituted forms) ยกตัวอย่างเช่น

A : I think the plan for traffic control put forward by the city council is excellent.

B : Yes, I quite agree with you. It's very well thought out.

C : Well ... I wouldn't go as far as that. I agree it's quite good but it has a lot of weaknesses too.

D : Well, I have to disagree with you. In my opinion, it shows very muddled thinking and has no merits at all.

ขั้นต่อไป คือให้นักเรียนเตรียมเรื่องที่จะพูดเอง เป็นกลุ่ม โดยใช้ทักษะที่ได้ฝึกมาแล้วในขั้นแรก หลังจากนั้น การสนทนาเป็นกลุ่มอาจนำไปสู่ การอภิปรายต่อไป ผู้เรียนควรจะได้รับ การฝึกฝนเกี่ยวกับ การแสดง ความไม่เห็นด้วยในสถานการณ์แบบเป็นทางการ (formal) และอย่างไม่เป็นทางการ (informal) ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการนั้น การแสดง ความไม่เห็นด้วยออกมาอย่างตรงๆ และการขัดจังหวะการพูดของผู้อื่นถือว่าเป็นเรื่องปกติและไม่ถือว่าเป็น การไม่สุภาพในขณะที่การสนทนากันในสถานการณ์ที่เป็นทางการ จะต้องทำให้ ความไม่เห็นมีความอ่อนลง (softened) โดยใช้คำพูดเพื่อหลีกเลี่ยง เช่น perhaps, maybe, don't you think และจะต้องให้ผู้พูดพูดจบก่อนจึงจะพูด ต่อได้ นอกจากนี้ผู้เรียนจะต้องฝึกการใช้รูปแบบของการขึ้นต้นการสนทนาแบบต่างๆ ได้แก่ let me ... , I'd like to ... , Could I ... , I wonder if I could ...

2. ทักษะทางสังคม (social skills) ผู้เรียนจะต้องได้ รับการฝึกให้สร้างสัมพันธภาพทางสังคมกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนๆ ในสถาบันเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งทักษะนี้ก็คือการฝึกทักษะในการสื่อสารนั่นเอง โดยใช้สถานการณ์จำลอง หัวข้อการสนทนาและหน้าที่ของภาษา (function) เช่นเดียวกันกับการฝึกสนทนา เพื่อการสื่อสารทุกประการ

ในบางครั้งมีคนเข้าใจผิดว่าโดยนิยามของภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) นั้น ไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นความ เข้าใจที่ผิด เคเนดีและโบลโทกล่าวถึงเรื่องนี้ว่า ผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ เฉพาะจำเป็นต้องใช้ทักษะทางสังคมเช่นเดียวกันกับทักษะทางอาชีพหรือทักษะทางการ ศึกษา และการวางหลักสูตรจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น เมื่อนักธุรกิจหรือผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะเดินทางมาถึงประเทศที่ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูด และจำเป็นต้องสนทนาในสถานการณ์ (settings) ที่แตกต่างกันไปในหัวข้อต่างๆ เป็นต้นว่าการทักทาย การหาที่พัก การไปซื้อของ การไปยานพาหนะ และการรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อน

นักศึกษาในสถาบันที่เขากำลังศึกษาอยู่ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนการสนทนาโดยใช้ สถานการณ์จำลองต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น

สถานการณ์/หัวข้อ (Situation/Topic)	หน้าที่ของภาษา (function)
Food	Offering
Cooking	Telling people what to do
Restaurants and pubs	Making appointments

นอกจากนี้ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับรูปแบบของ ประโยคบางประโยคซึ่งไม่ใช่คำถาม แต่มีความหมายเป็นการบอกเล่า ยกตัวอย่าง เช่น

Is that right ?

มีความหมายว่า I'm sure that's wrong.

Why don't you sit down ?

มีความหมายว่า I want you to sit down.

Is this your hat ?

มีความหมายว่า I think that you've forgotten your hat.

Have you met Roger ?

มีความหมายว่า I'm going to introduce you to Roger.

Could you close the door ?

มีความหมายว่า Please close the door.

Have you finished with the salt ?

มีความหมายว่า Please pass the salt.

Is that really the time ?

มีความหมายว่า I must go now.

Isn't that beautiful ?

มีความหมายว่า It really is beautiful.

สิ่งที่สำคัญมากคือควรเน้นให้ผู้เรียนเลือกใช้รูปแบบเหล่านี้ โดยคำนึงถึงสถานการณ์และคนที่กำลังสนทนาอยู่ด้วย เป็นต้นว่า การเลือกใช้ประโยค Be quiet. กับ I wonder if you'd mind making less noise. ซึ่งการฝึกรูปแบบการสนทนานี้อาจใช้สถานการณ์จำลองสำหรับการเรียนการสอน

3. ทักษะทางอาชีพ (occupational skill) ทักษะที่กล่าวถึงนี้หมายถึงการฝึกฟัง-พูด ขณะปฏิบัติงานตามสาขาวิชาเฉพาะที่ผู้เรียนเรียน เช่น การสนทนาระหว่าง แพทย์-ผู้ป่วย ซึ่งแพทย์จะต้องเป็นผู้กรอกแบบฟอร์มวินิจฉัย สมมุติฐานโรคของผู้ป่วย หรือ การสนทนาระหว่าง วิศวกร และผู้ร่วมงาน หัวหน้างาน และลูกจ้าง เป็นต้น วัสดุการสอนมีลักษณะเป็น occupational-specific situations.

ทักษะทางอาชีพนี้ ผู้สอนควรเตรียมวัสดุการสอนให้ตรงกับสาขาวิชาเฉพาะที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ เช่น แบบฟอร์ม บันทึกร่างกาย ให้ผู้เรียนใช้ฝึกเพื่อถาม-ตอบ และบันทึกลงในฟอร์มนั้น โดยสร้างสถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนฝึกสนทนา โดยใช้แบบฝึกชนิด stimulus-response drills และ substitution tables หรือแบบฝึกสนทนาโต้ตอบ และการใช้ประโยคหรือวลีที่มีความหมายเหมือนกันแทนกัน ได้แก่

It's all right			have		cracked	a muscle
Don't worry			've		twisted	the spine
I think	you	may	be	'nt	broken	the toe
It looks as if	there		is	only	sprained	the arm
I don't think	the ligaments		are		pulled	a bone
I'm afraid.	the wrist				bruised	
	the tendon				swollen	

ตารางข้างต้นนี้เป็นฟอร์มที่ใช้กับแพทย์-ผู้ป่วย ซึ่งผู้เรียนภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) ที่เรียนในสาขาอื่นๆ จำเป็นต้องมีแบบฟอร์มการฝึกทักษะนี้ต่างกันไปตามสาขาของตน

2.2.3 ทักษะการอ่าน ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนไว้ในบทเรียนเพื่อกำหนดทักษะและแนวทางที่ผู้อ่านจะนำไปใช้รวมทั้งระดับของบทเรียนที่ผู้อ่านจะใช้ให้ชัดเจน ในการสอนทักษะการอ่าน ผู้สอนควรมีผู้เรียนให้คุ้นเคยกับกลวิธีการอ่านหลายๆ วิธี ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจะต้องสามารถเปลี่ยนกลวิธีการอ่านและความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการอ่านด้วย ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนกลวิธีการอ่านดังกล่าวข้างต้น และจำเป็นต้องใช้วิธีอ่านโดยแปลคำต่อคำ ขอบบพร่องดังกล่าวสามารถแก้ไขได้โดยการจำกัดเวลาที่ใช้ในการอ่านและการใช้ วิธีเดา ความหมายของคำในบริบท ผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านดี ส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการสังเกตสัญญาณ (signals) ที่ผู้เขียนบ่งบอกไว้และนำมาช่วยเชื่อมโยงความคิดที่เกิดจากการอ่าน สัญญาณ (signals) เหล่านี้ ความสามารถในการอ่านจะพัฒนาตามกับระดับที่ผู้เรียนเรียน

กลวิธีการอ่านที่สำคัญประการหนึ่งที่ต้องฝึกผู้เรียนก็คือการคาดเดาส่งหน้า หรือการเดาส่งที่กำลังจะอ่านถึงจากสัญญาณ (signals) ที่เห็นในบริบท การคาดเดาส่งหน้าที่ถูกต้องย่อมหมายถึงความเข้าใจที่ถูกต้องด้วย สัญญาณ (signals) ที่กล่าวถึงนี้อาจจะอยู่ในรูปของหัวเรื่อง (titles) หน้าสารบัญ (contents page) ครรชนี (index) และชื่อบท (chapter headings) ภายในบท จะมีชื่อบท ตอน ตอนย่อยๆ ชื่อ และย่อหน้า ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสัญญาณบอกรับถึงการจัดลำดับในบทอ่าน (text) นั้นๆ นอกจากนี้แล้ว รูปแบบการพิมพ์ (typography) และเครื่องหมายวรรคตอน (punctuation) ก็จะสามารถจะนำมาใช้เป็นเครื่องชี้ (indicators) ให้เห็นถึงเจตนาอารมณ์หรือทัศนคติของผู้เขียน เครื่องหมายวงเล็บ (brackets) อาจจะเป็นเครื่องชี้บอกผู้อ่านว่าผู้เขียนต้องการเปลี่ยนจากเรื่องที่กำลังพูดอยู่ ไปยังเรื่องอื่นหรือต้องการจะแสดงคุณสมบัติบางอย่างของสิ่งที่กำลังกล่าวถึงในวงเล็บ การพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ การขีดเส้น การพิมพ์เน้น ผู้เรียนควรได้รับการฝึกให้สามารถอ่าน กราฟ (graphs) และแผนภูมิ (diagrams) เพื่อช่วยในการคาดเดาเนื้อหาบางอย่างในบทอ่าน การนำเสนอข้อมูลในรูปของแผนภูมิหรือ รูปภาพ (graphic form) เป็นแบบแผนที่

ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน แต่ยังคงมีผู้เรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่คุ้นเคยกับแบบแผนดังกล่าวนี้

ชนิดของการส่งสัญญาณจากผู้เขียนอีกแบบหนึ่ง คือการใช้คำ คำบางคำและวลีบางวลีจะช่วยเป็นตัวชี้แนะ (clues) ว่ากำลังจะมีอะไรตามมาในบทอ่าน ประโยคบางประโยค เช่น East and West Africa differ/contrast in a number of ways ช่วยให้ผู้อ่านเกิดคำถาม how ? ขึ้นในใจ และผู้อ่านจะคาดเดาล่วงหน้าได้ว่าผู้เขียนกำลังจะบอกว่าบริเวณทั้งสองแห่งนี้ต่างกันอย่างไร ตามลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการตั้งคำถาม และค้นหาคำตอบให้แก่คำถามเหล่านั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนในการคาดเดาล่วงหน้าว่า บทอ่านจะดำเนินต่อไปในลักษณะใด และผู้เขียนต้องการที่จะกล่าวถึงอะไรต่อ มีวิธีการหลายวิธีที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. การฝึกทักษะอ้างอิง (reference skills)
2. การกวาดสายตาตัวอย่างผ่านไป (scanning)
3. การอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างคร่าวๆ (skimming)
4. การสัมพันธ์กราฟ กับบทอ่าน (relating graphs to text)
5. การสัมพันธ์แผนภูมิกับบทอ่าน (relating diagrams to text)
6. การคาดเดาและจัดลำดับโครงสร้างของบทอ่าน (predicting and sequencing the structure of a text)
7. ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนละคำ เช่น เทเลกซ์ (understanding elliptical writing-telexes)
8. การอ่านประกาศและคำสั่ง (reading notices and intructions (survival reading))

2.2.4 ทักษะการเขียน ปัญหาของการสอนอ่านและเขียนมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องที่ว่ากิจกรรมทั้งสองชนิดนี้เกี่ยวข้องกับบทอ่าน (written text) ไม่ใช่คำพูด (spoken word) สัญญาณ (signals) และ เครื่องชี้ (indicators) ที่กล่าวถึงในเรื่องของการอ่านจึงคล้ายคลึงหรือนำมาใช้ได้กับการสอนเขียน เนื้อหาสาระของบทอ่าน (text) อาจจะเหมือนกันแต่ความแตกต่างอยู่ที่ว่า การอ่านนั้นเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในด้านที่เกี่ยวกับโครงสร้าง ในขณะที่การเขียนเกี่ยวข้องกับการสร้างบทอ่าน (text) ขึ้นมา ดังนั้น จึงอาจนับได้ว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรมีทักษะก่อนที่จะเรียนเกี่ยวกับการเขียน เพราะว่าผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในด้านโครงสร้างต่างๆ ของสิ่งที่กำลังจะเขียน งานเขียนที่มีโครงสร้างดีย่อมหมายถึง การที่ผู้เขียนสามารถเขียนได้อย่างต่อเนื่อง มีความเชื่อมโยงหรือความเชื่อมโยงในด้านความหมาย (coherence) ในงานเขียนนั้นๆ

ผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) ที่เป็นผู้ใหญ่บางคนยังไม่เคยประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อมโยงในด้านความหมาย (coherence) ในสิ่งที่เขียน เนื่องจากในการเรียนการสอนในสถานการณืจริง ผู้เรียนสามารถเขียนได้อย่างมีความต่อเนื่องโดยใช้วิธีการถ่ายทอดจากภาษาแม่ ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากผู้เรียนไม่สามารถจะเขียนได้อย่างต่อเนื่องตามที่กล่าวถึงข้างต้น ย่อมหมายถึงการที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝน ซึ่งผู้สอนเองจะต้องเป็นผู้พิจารณาเกี่ยวกับการสอนเสริม (remedial work)

การเขียนมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันกับการอ่าน ผู้เขียนจะต้องตระหนักว่า เหตุใดเขาจึงต้องเขียนบทความนั้น และกลุ่มผู้อ่านคือใคร ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบและเนื้อหาสาระของบทความชิ้นหนึ่งนั้นจะเปลี่ยนไปตามลักษณะของกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ผู้เขียนบทความที่ดีย่อมต้องสังเกตเห็นว่า กลุ่มผู้อ่านที่อ่านบทความของเขา นั้น มีระดับความรู้ร่วมกัน และมีสมมุติฐานร่วมกันเมื่ออ่านบทความเรื่องนั้นมาน้อยเพียงใด

สิ่งที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนในการสอนเขียน มีดังต่อไปนี้

1. การบรรยายขั้นตอน กระบวนการต่างๆ (describing processes)
2. การเขียนรายงาน (report writing)

3. การจดบันทึกและการย่อความ (notetaking and summary writing)
4. การใช้คำย่อที่เป็นมาตรฐาน (abbreviation)
5. การเขียนจดหมาย (letter writing)
6. การเขียนลະคำ หรือใช้ไค้ตย่อ (elliptical writing)

3. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

กระบวนการดำเนินงานทุกรูปแบบเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานแล้ว สิ่งที่จะบ่งบอกถึงผลของงานว่าประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดและจะมีการวางแผนต่อไปอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการขั้นสุดท้ายคือการประเมินผล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินงานที่สมบูรณ์แบบ ระบบการศึกษาที่ดีย่อมจะเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกันคือ เมื่อผลึกกำลังคนแล้วก็ควรจะมีการติดตามผลผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วว่าผู้ที่จบการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานั้นๆ หรือไม่ (กรมอาชีวศึกษา 2531 : 73)

ยูพา อุดมศักดิ์ (2515 : 13-14) กล่าวถึงการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า การติดตามผลบัณฑิตเป็นการประเมินผลหลักสูตรในระยะหลังจากที่บัณฑิตสำเร็จการศึกษาไปแล้ว เพื่อพิจารณาว่าบัณฑิตได้ทำงานและใช้ความรู้ที่เรียนไปมากน้อยเพียงใด การที่จะทราบว่าบัณฑิตได้ทำงานและใช้ความรู้ตรงกับที่ได้เรียนหรือไม่เพื่อนำผลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ต้องพิจารณาตัวแปร (variables) หลายๆ ชนิด ถ้าการติดตามผลไม่ได้ข้อเท็จจริงของตัวแปรครบถ้วนแล้ว จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดและแก้ไขหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลที่ยังเชื่อถือไม่ได้ ดังนั้นการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ควรได้พิจารณาเหตุผลของการได้ใช้ความรู้หรือไม่ได้ใช้ความรู้ก่อนที่จะติดตามผลดังนี้คือ

1. ควรพิจารณาว่าบัณฑิตได้ทำงานตรงกับวิชาชีพที่เรียนไปหรือไม่
2. บัณฑิตได้ใช้ความรู้ที่เรียนไปในการประกอบอาชีพเพียงใด
3. ถ้าบัณฑิตได้ทำงานในสาขาวิชาชีพที่เรียน บัณฑิตมีโอกาสนำความรู้และมีผลอย่างไร

ดี.เอส. อาร์แบคเคิล (D.S. Arbackle 1983 : 115) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลการศึกษว่า หมายถึง การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ว่าได้ใช้ความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากสถาบันในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีข้อคิดเห็นต่อสถาบันที่สำเร็จการศึกษาอย่างไร อันจะเป็นการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในสถาบันนั้นๆ ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน นอกจากจะใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนแล้ว ยังใช้เป็นข้อมูลในการฝึกอบรมแก่ผู้กำลังศึกษา และส่งเสริมผู้สำเร็จการศึกษาให้มีผลการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

เอกราช อุดระ (2520 : 7-9) ได้กล่าวถึงการติดตามผลว่า มี 3 วิธี ดังนี้

1. การติดตามผลโดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา กับตัวผู้สำเร็จการศึกษา การศึกษาแบบนี้เรียกได้ว่าเป็นการวิจัยแบบกว้าง สอบถามความคิดเห็นในหลายเรื่องเช่น ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั่วไป และบุคลิกภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา ที่สำเร็จการศึกษามาด้วย
2. การติดตามผลโดยสอบถามความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว เป็นการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร เน้นหนักในรายวิชาการติดตามผลแบบนี้มุ่งวิเคราะห์หลักสูตรว่าแต่ละรายวิชาจะต้องปรับปรุงเนื้อหาอะไรอย่างไร จัดว่าเป็นการวิจัยที่แคบกว่าแบบแรก
3. การติดตามผลโดยการสอบถาม ความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานเพียงอย่างเดียว เป็นการวิจัยที่แคบที่มีกระทำงานหน่วยงาน ที่ต้องการทราบผลในบางจุดเท่านั้น

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาสามารถทำได้หลายวิธี และในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา และฝึกอบรมหลักสูตรนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ จากศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า ครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้วิธีการสอบถาม ทั้งผู้สำเร็จการศึกษาฯ และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการ

ศึกษาฯ ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นหลัก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาฯ ว่าเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชาหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้างและยังจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรภาษาอังกฤษ ที่ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่าฯ ใช้ในการดำเนินการผลิตนักเรียนเดินเรือพาณิชย์ ว่ามีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่และควรแก้ไขปรับปรุงในส่วนใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความสามารถในการสื่อสาร

ในปี พ.ศ. 2522 วัฒนา บาลโพธิ์ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยค และปริบท กับความสามารถในการอ่านเอาความวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง 5 แห่ง จำนวน 179 คน โดยใช้แบบสอบ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบวัดความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยค และปริบท ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเอาความ ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ของคะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ตัวนำอนุประโยค และปริบทมีความสัมพันธ์กับคะแนนความเข้าใจในการอ่านในเชิงบวกที่ระดับ .001 และพบว่าคะแนนความเข้าใจในการใช้ปริบท และตัวนำอนุประโยคสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเอาความได้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2524 เบญจภรณ์ ฉัตรนะรัชต์ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องหมายสัมพันธ์ความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่หนึ่ง ไม่จำกัดสาขาวิชาเอก ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชา

ภาษาอังกฤษพื้นฐานภาคการศึกษาที่สอง ปีการศึกษา 2533 จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง จำนวน 305 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบวัดความเข้าใจการใช้เครื่องสัมผัสความ ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบวัดความสามารถในการอ่านเอาความ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คะแนนความเข้าใจการใช้เครื่องสัมผัสความ มีความสัมพันธ์กับคะแนนความสามารถในการอ่านเอาความในทางบวกที่ระดับ .001

ในปี พ.ศ. 2526 อัญชลี ส่งเสริมสวัสดิ์ ได้ทำการศึกษาการใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า และศึกษาลักษณะของข้อคิดในการใช้เครื่องผูกพันรูปเรื่องเหล่านั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางเขต กรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียนจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบการเขียน โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความแบบอิสระ 3 เรื่อง ความยาวประมาณ 120 ถึง 150 คำภายในเวลา 90 นาที ใช้การเขียน 3 ลักษณะคือการเขียนเพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง การเขียนเชิงชักชวนและการเขียนเชิงอธิบาย ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเครื่องผูกพันรูปเรื่องที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ เครื่องผูกพันทางศัพท์ รองลงมาได้แก่หน่วยอ้างอิง และคำสันธาน ส่วนการละคำไว้ในฐานะที่เข้าใจและคำแทนมีพบใช้เป็นส่วนน้อย

ในปี พ.ศ. 2528 เตือนตา ไม้จันทน์ ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการให้ความสำคัญในการกำหนดจุดประสงค์ การใช้วิธีสอน การใช้กิจกรรม และอุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหัวข้อวัฒนธรรมในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง การทักทายและการอ้อลา การแต่งกาย เวลา, ที่อยู่อาศัย อาหาร และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูสอนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนรัฐบาล 129 คน และครูโรงเรียนราษฎร์ 120 คน รวม 249 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเรียนการสอนหัวข้อวัฒนธรรม ผลการวิจัยสรุป

ได้ว่าครูทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยน้อยในการให้ความสำคัญต่อการกำหนดจุดประสงค์ การ
ใช้วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้วิธีวัด และประเมินผลในการ
เรียนการสอน การทักทาย และอ้อลา การแต่งกาย เวลา ที่อยู่อาศัย และอาหาร

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียน
ราษฎร์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหัวข้อวัฒนธรรม พบว่า

1. ครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ให้ความสำคัญต่อการ
กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนเรื่อง การทักทายและการอ้อลา เวลา ที่อยู่
อาศัย และอาหารไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แต่ให้ความสำคัญต่อ
การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนเรื่องการแต่งกาย แตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ใช้วิธีสอนในการเรียน
การสอนเรื่อง การทักทายและการอ้อลา เวลา ที่อยู่อาศัย และอาหารไม่แตกต่าง
กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 แต่ใช้วิธีสอนในการเรียนการสอนเรื่องเวลา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ใช้กิจกรรมและอุปกรณ์
การเรียนการสอนในการเรียนการสอนเรื่อง การทักทายและการอ้อลา การแต่งกาย
เวลา ที่อยู่อาศัย และอาหารไม่แตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญ 0.05

4. ครูโรงเรียนรัฐบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ใช้วิธีวัดและประเมินผล
ในการเรียนการสอนเรื่อง การทักทายและการอ้อลา การแต่งกาย เวลา ที่อยู่
อาศัย และอาหารไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ในปี พ.ศ. 2528 ปีเดียวกัน วันທີ สัททิม ได้ทำการศึกษาความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามในโรงเรียน
รัฐบาล และโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อเปรียบเทียบความ
สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ทั้ง
สองกลุ่ม ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามในเขตกรุงเทพมหานคร จาก
โรงเรียนรัฐบาลจำนวน 180 คน และโรงเรียนเอกชนจำนวน 180 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ เป็นแบบสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่สามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบสอบนี้ประกอบด้วยแบบสอบทักษะฟัง-พูด อ่าน และเขียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อ การสื่อสารรวมทุกทักษะสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม และเมื่อพิจารณาในแต่ละ ทักษะพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มด้วย นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลได้คะแนนสูงสุดในทักษะเขียน รองลงมาคือทักษะฟัง-พูด และทักษะอ่านตามลำดับ แต่นักเรียนโรงเรียนเอกชนได้คะแนนสูงสุดในทักษะอ่าน รองลงมาคือทักษะเขียน และทักษะฟัง-พูดตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยรวมทุกทักษะของ นักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่คะแนน เฉลี่ยทักษะอ่านของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ในปีเดียวกันนี้ ศุภพร สุขชื่น ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษในด้านทักษะรับสารกับทักษะส่งสาร ตัวอย่าง ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคต้นปีการศึกษา 2528 โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1 กลุ่ม มีนักเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการสอนทักษะ ภาษาทั้ง 4 จำนวน 40 แผน และแบบสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วยแบบสอบทักษะทั้ง 4 คือ แบบสอบทักษะการฟังและทักษะ การอ่าน ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยจำนวนทักษะละ 3 ฉบับ แบบสอบทักษะการพูด และ ทักษะการเขียนเป็นข้อสอบอัตนัยจำนวนทักษะละ 3 ฉบับ หลังจากทำการทดลองสอน และทดสอบหลังการเรียนแต่ละทักษะ สรุปผลการวิจัยได้ว่า

1. ทักษะการฟังมีความสัมพันธ์กับทักษะการพูดในทางบวกที่ระดับ .01
2. ทักษะการฟังมีความสัมพันธ์กับทักษะการเขียนในทางบวกที่ระดับ .01
3. ทักษะการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการพูด
4. ทักษะการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการเขียน
5. ทักษะการพูดมีความสัมพันธ์กับทักษะการฟังในทางบวกที่ระดับ .01
6. ทักษะการพูดไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่าน
7. ทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กับทักษะการฟังในทางบวกที่ระดับ .05

8. ทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กับทักษะการอ่านในทางบวกที่ระดับ
.001

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (ESP) และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ในปี พ.ศ. 2525 นันทนา นิยะพันธ์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 กลุ่มที่สอนด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อความกับกลุ่มที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2526 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 32 คน กลุ่มทดลองสอนด้วยวิธีการสอนแบบวิธีวิเคราะห์ข้อความ กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม หลังจากนั้นจึงทำการทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ในปีเดียวกันนี้ ภาวิณี จันศิษย์ยานนท์ ได้ทำการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค และทักษะการเรียนภาษาอังกฤษ และหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคและทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาในกลุ่มช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค ลี้กัตวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาในกลุ่มช่างอุตสาหกรรมจำนวน 858 คน ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า และช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่เรียนอยู่ในชั้นปีการศึกษา 2528 ในวิทยาลัยเทคนิค 8 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค และแบบทดสอบทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค และคะแนนทักษะทางการเรียนภาษาอังกฤษเท่ากับ 0.91 และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ในปี พ.ศ. 2529 บุษยา ลัมทิพย์ดารา ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดในการเรียนภาษากับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค ความถนัดทางวิชาชีพกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค และความถนัดทางการเรียนภาษากับความถนัดทางวิชาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาในกลุ่มเทคนิคการผลิต ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2528 ใน 8 วิทยาเขต จำนวน 263 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความถนัดทางการเรียนภาษาของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบบสอบถามความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิค ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วย 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความถนัดทางการเรียนภาษาของนักศึกษาในวิทยาเขต เทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี วิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น และ วิทยาเขตเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความถนัดทางวิชาชีพของนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี และวิทยาเขตเทคนิคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความถนัดทางการเรียนภาษาเฉพาะของนักศึกษาในวิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความถนัดทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการศึกษา

ในปี พ.ศ. 2515 วิไลวรรณ เจริญพงษ์ ได้ทำการศึกษาเพื่อทำการติดตามผลการปฏิบัติงาน ของบัณฑิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509-2513 เพื่อจะศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต 6 ด้าน คือ ความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ ความสามารถพิเศษ วิสัยทัศน์ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และทัศนคติต่ออาชีพครู โดยส่งแบบสอบถามให้บัณฑิต

และผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้สอนตรงตามสาขาวิชาเอกและวิชาโท ทั้งผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตส่วนใหญ่พอใจ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ในปี พ.ศ. 2521 รัตนา ศิริพานิช ได้ทำการติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่จบจากวิทยาลัยครู 17 แห่ง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2515-2519 โดยสอบถามเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าคุณสมบัติและประสบการณ์ด้านการเรียนที่ได้รับจากวิทยาลัยครูเพียงพอต่อการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ตนสอนอยู่

ในปี พ.ศ. 2524 ประสพสันต์ อักษรมัติ ได้ทำการติดตามผลบัณฑิตครูศาสตร์ ในวิทยาลัยครูภาคกลาง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521-2522 โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จศึกษาทั้งสองฝ่าย ผลการวิจัยในด้านความคิดเห็นของผู้สำเร็จศึกษาคัดค้านกับงานวิจัยของ รัตนา ศิริพานิช ส่วนในด้านความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชานั้น สรุปได้ว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล การศึกษาความรู้เพิ่มเติม สูงกว่าที่ผู้สำเร็จการศึกษาประเมินผลตนเอง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ในปี ค.ศ. 1989 เกอร์รี คาโรล ซัลแทน (Gerry Carroll Sultan 1989 : 1240-A) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนเรียงความ โดยการใช้วิธีจัดกลุ่มให้นักเรียนช่วยเหลือกันในการเขียนเรียงความในการสอนเด็กนักเรียนในระดับเกรด 11 โดยการวิเคราะห์การเขียนและการประเมินผลความก้าวหน้าในงานเขียน กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับเกรด 11 จำนวน 60 คน ในโรงเรียนมัธยม ชื่อ มิสซิสซิปปี ไฮสคูล (Mississippi High School) โดยแยกเป็นกลุ่มควบคุม 34 คน และกลุ่มทดลอง 24 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 7 สัปดาห์โดยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำกิจกรรมอุ่นเครื่องก่อนการเขียนแบบเดียวกัน หลังจากนั้นให้เขียนเรียงความแบบเดียวกัน และนำมาแก้ไขข้อผิดพลาด

ในชั้นเรียนร่วมกัน ในการทดลองนี้อนุญาตให้นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีปฏิสัมพันธ์และให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันได้ในระหว่างการเขียน ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นให้นักเรียนแต่ละคนแยกกันเขียนและครูเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแต่เพียงผู้เดียว เรียงความทั้งหมดที่เขียนเป็น pre-test และ posttest ได้รับการวัดผลเพื่อหาความก้าวหน้าในงานเขียน โดยใช้แบบวัดและประเมินผลมาตรฐาน (Bamberg's Holistic Coherence Scale, Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal, Form A., Daly-Miller Writing Apprehension Scale, Form b., The Coopersmith Self-Esteem Inventory, School Form และ Crandall's Intellectual Achievement Responsibility Questionnaire)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อได้รับข้อมูลย้อนกลับของครูอย่างเห็นได้ชัด การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดคือใช้เวลาในการทดลองสอนเพียง 7 สัปดาห์ จึงอาจจะไม่พอเพียงที่จะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในงานเขียนของนักเรียน โดยเฉพาะเมื่อการสอนเป็นลักษณะการสอนแบบใหม่สำหรับนักเรียน

ในปี คศ. 1989 ปีเดียวกัน ดิเรค อาเธอร์ จอห์น โซเลส (Derek Arthur John Soles 1989 : 1239-A) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนเขียนสองวิธีสำหรับนักศึกษาวิทยาลัย (college) การศึกษานี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถทางด้านการเขียนของนักศึกษาสองกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 โดยนำเรียงความของนักเรียนที่เขียนในชั้นเรียนเป็นเวลา 14 สัปดาห์ โดยครูผู้สอนของกลุ่มแรกใช้วิธีการสอนแบบเดิม (Current-Traditional teaching method) ส่วนครูผู้สอนกลุ่มที่สองใช้วิธีการสอนแบบใหม่ (New-Rhetorical method) วิธีการประเมินผลประเมินโดยการวัดคุณภาพของการเขียน 4 ด้าน ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบใหม่ มีคะแนนมากกว่ากลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบเก่า อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนหลายทางพบว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทั้ง 4 ด้าน ของทั้งสองกลุ่มที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และจากการสัมภาษณ์พบว่าแม้จะมีแนวโน้มว่าวิธีการสอนแบบใหม่ใช้ได้ดี

กว่า แต่วิธีการสอนทั้งสองแบบมีประสิทธิภาพเท่ากัน และควรจะมีการวิจัยต่อไปทาง
ด้านกิจกรรมการสอนเพื่อหาวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อปรับปรุงความสามารถ
ของนักศึกษาในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 1985 หลุยส์ เบลลี นิโคลส์ (Louise Bailey Nichols 1986 : 407-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของครูและนักเรียนระดับวิทยาลัย
เกี่ยวกับวิธีการช่วยให้นักเรียนเขียนได้ดีขึ้น วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการ
รับรู้ของครูและนักเรียน เกี่ยวกับวิธีการของครูในการช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ
ทางด้าน การเขียนดีขึ้น และเพื่อศึกษาว่ามีการสอนเขียนด้วยวิธีใดสำหรับนักเรียน
ระดับวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ในขั้นตอนแรก สุ่มตัวอย่าง
ประชากรจากนักศึกษาชั้นปีหนึ่ง ที่ลงทะเบียนในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน จำนวน
504 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามชนิด Critical Incident
Questionnaire และได้ทำการสัมภาษณ์นักเรียนอีก 12 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์
ชนิด Student Interview Schedule ส่วนขั้นตอนที่สอง เป็นการสัมภาษณ์ครู
ภาษาอังกฤษ 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ชนิด Teacher Interview Schedule
และมีการสังเกตการณ์การสอนของครู 3 คนที่สอนวิชาการเขียน เป็นเวลา 5
สัปดาห์

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูใช้วิธีต่างกันในการช่วยนักเรียนให้เขียน
เรียงความได้ดีขึ้นและนักเรียนต้องการข้อมูลย้อนกลับในทางบวกจากครูและการแก้ไข
ข้อผิดพลาดจากครู โดยทำการให้ข้อมูลย้อนกลับควบคู่ไปกับการสอนในชั้นเรียนตาม
ขั้นตอนและอย่างชัดเจน

ในปีเดียวกัน โยแลนดา มาร์ซูซิช เรย์ (Yolanda Marusich Rey 1986 : 407-A) ได้ทำการศึกษาการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังในตัว
นักเรียนว่าเก่งหรืออ่อน ของครูที่แสดงออกโดยใช้วิธีการสอนอ่านที่ต่างกัน การวิจัย
มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีสอนที่ต่างกันของครู
ซึ่งใช้กับเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการอ่านแตกต่างกัน สิ่งที่น่าสนใจเปรียบเทียบ

คือ ระดับชั้น (ประถมต้นและประถมปลาย) ภาษาที่เรียน (ภาษาอังกฤษและสเปน) พ.ศ. และสถานภาพทางสังคม-เศรษฐกิจของโรงเรียนที่นักเรียนเรียนอยู่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ Revised Teacher Treatment Inventory ของมหาวิทยาลัย California และนำมาแปลอีกครั้งเมื่อใช้กับนักเรียนที่เรียนภาษาสเปน ตัวอย่างประชากรที่ใช้คือนักเรียน 446 คนจากโรงเรียน 4 แห่ง นำข้อมูลที่ได้รับมาสรุปแจกแจงในรูปตารางและนำมาเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการรับรู้ของนักเรียนแตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกันในด้านระดับชั้น ภาษาที่เรียน และสถานภาพทางสังคม-เศรษฐกิจของโรงเรียน และเมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของนักเรียนเพศชายและหญิง เกี่ยวกับวิธีสอนของครูไม่พบความแตกต่าง และยังพบว่านักเรียนในระดับประถมปลาย นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ และนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่มีสถานภาพทางสังคม-เศรษฐกิจต่ำมีการรับรู้เกี่ยวกับความแตกต่างของวิธีสอนที่ครูใช้กับนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนมากกว่า

ในปีค.ศ. 1986 เจนิเฟอร์ บิชอป เบอร์เคท-อีแวนส์ (Jenifer Bishop Burckett-Evans 1986 : 519-A) ได้ทำการสำรวจประสิทธิภาพของวิธีการสอนภาษาในระดับมหาวิทยาลัยสามแบบ และเพื่อดูว่าวิธีใดจะทำให้นักเรียนมีความคล่อง (proficiency) ทางด้านการพูด การฟัง และการใช้ไวยากรณ์สำหรับการเขียน ซึ่งประเมินผลโดยการใช้ standardized tests วิธีสอนสามแบบที่กล่าวถึง ได้แก่ วิธีธรรมชาติ (Natural Approach), วิธีเน้นไวยากรณ์ (Explicit Grammar Approach) และ วิธีผสม (Intermediate Approach) ซึ่งเป็นการผสมวิธีสอนสองวิธีแรก

ผลของวิธีสอนที่มีต่อแรงจูงใจของนักเรียน ความพอใจในเวลาเรียนทัศนคติต่อวิธีสอนและความถี่ของการได้พบปะกับคนพูดภาษาสเปน ได้รับการวัดตามวิธีการทางสถิติ เช่นเดียวกับตัวแปรอื่นๆ ได้แก่ เกรดเฉลี่ย อายุ และพื้นฐานความรู้ทางภาษา

ตัวอย่างประชากรของทั้งสามกลุ่ม คือ นักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาสเปนในภาคเรียนที่สองชั้นเรียนแต่ละชั้นมีนักเรียนประมาณ 30 คน เรียนวันละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 วัน ภาคเรียนละ 15 สัปดาห์ มีการ

ทดสอบตอนต้นและตอนปลายภาคโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Oral Proficiency Interview) ทดสอบการฟังโดยใช้ The Listening Comprehension Test of the MLA Spanish Test and grammar sections of the SDSU Spanish Department's Group Final Exams for first and second semester Spanish

ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักศึกษาที่ถูกสอนด้วยวิธีธรรมชาติ (Natural Approach) มีผลการเรียนดีกว่านักศึกษาที่ถูกสอนด้วยวิธีเน้นไวยากรณ์ (Explicit Grammar Approach) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .07 และนักศึกษาที่ถูกสอนด้วยวิธีผสมของสองวิธีดังกล่าว (Intermediate Approach) มีผลการเรียนดีกว่านักศึกษาที่ถูกสอนด้วยวิธี เน้นไวยากรณ์ (Explicit) Grammar Approach ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .03 และไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างวิธีสอนทั้งหมดในด้านกรัง เพื่อความเข้าใจ (listening comprehension) หรือการใช้ไวยากรณ์ ตัวแปรอื่นๆ ที่แสดงความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับคะแนนความคล่องของการพูด (oral proficiency) คือการได้พบปะพูดคุยกับคนพูดภาษาสเปนในที่ทำงาน จำนวนชั่วโมงในการทำงาน การไปเที่ยวประเทศเม็กซิโก (Mexico) การคิดที่จะใช้ภาษาสเปนในอนาคต การได้คะแนนดี และความพอใจในการพูดภาษาสเปนในชั้นเรียน ส่วนการได้พบปะกับครอบครัวหรือเพื่อที่พูดภาษาสเปนเกรดเฉลี่ย การที่ได้เรียนภาษาสเปนมาก่อนหน้าที่และระดับอายุตั้งแต่ 22 ปี ลงมาเป็นตัวแปรที่แสดงความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการใช้ไวยากรณ์ คือเหตุผลที่เลือกเรียน เพราะต้องการจะเรียน เกรดเฉลี่ยและการใช้ภาษาสเปนในอนาคต

ในปีเดียวกันนี้ แมรี อลิซาเบธ ไซร (Mary Elizabeth Fry 1986 : 519-A) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของ คณะที่ปรึกษาของสมาคมแห่งชาติสำหรับกิจกรรมนักศึกษาต่างชาติ (National Association for Foreign Student Affairs, NAFSA) เกี่ยวกับโครงการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในสถาบันการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษา (postsecondary institutions) ของสหรัฐอเมริกาในระหว่าง ปี ค.ศ. 1963 ถึง 1983 โดยสำรวจประเด็นปัญหา 40 เรื่อง ซึ่งรวมทั้งการสอดแทรกโครงการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สองไว้ใน

โครงสร้างทางวิชาการของสถาบัน ลักษณะของนักศึกษา คุณสมบัติของครูวิชาที่สอน และการใช้หรือไม่ใช้ระบบเครดิต สำหรับรายวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เกณฑ์การสรรหานักศึกษา การสอนจัดอันดับ การจัดลำดับรายวิชา มาตรฐานของความคล่องในการใช้ภาษา (English proficiency) และการติดต่อระหว่างโครงการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองกับแผนกอื่นๆ ของสถาบัน สิ่งที่น่าสนใจอย่างมากอยู่ที่นโยบายของสถาบันที่เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนทางค่านิยมวิชาการกับประเทศอื่นๆ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แนวโน้มของโครงการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่พบคือการที่จะต้องพิจารณาในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ ได้แก่ แหล่งสถานที่ตั้งของโครงการ คุณสมบัติของครูผู้สอน การใช้ระบบเครดิต การพัฒนารายวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาปีหนึ่ง การฝึกหัดภาษาอังกฤษสำหรับผู้ช่วยสอน และแนวโน้มของวิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของโครงการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในระดับหลังขั้นมัธยมศึกษา (postsecondary ESL programs) โครงสร้างของโครงการ และปัญหาที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงโครงการที่เปรียบเสมือนเป็นกลไกหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ในปี ค.ศ. 1989 เซา เซียนหมิน (Zhuo Xian-Min 1989 : 1240-A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาแพทย์ในประเทศจีน ผู้วิจัยกล่าวถึงหลักสูตรภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับนักศึกษาแพทย์ในประเทศจีน ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรภาษาอังกฤษในวิทยาลัยการแพทย์ (medical schools) และได้วางโปรแกรมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาแพทย์ไว้ด้วย โดยใช้วิธีการทางการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พิจารณาเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐ
2. พิจารณาเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะรวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

3. พิจารณาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีที่
ใช้อยู่ในปัจจุบัน
4. ศึกษาตำราเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการแพทย์
5. ศึกษาตำราภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมัธยม
6. สังเกตการณ์การเรียนการสอนจริง

ผู้วิจัยเสนอแนะว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการวางหลักสูตรการเรียน
ภาษาอังกฤษ เนื่องจากนักศึกษาแพทย์จำเป็นต้องเขียนรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
การเน้นหนักเกี่ยวกับการเขียนจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะนี้ได้ดียิ่งขึ้น หลักสูตรที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้นในงานวิจัยนี้มีพื้นฐานอยู่บนความต้องการ และจุดมุ่งหมายของผู้เรียน
หลักสูตรดังกล่าวยังได้วางแนวทางเกี่ยวกับการฝึกอบรมครูผู้สอน การใช้วัสดุการสอน
และวิธีการสอนรวมทั้งแนวทางการประเมินผลไว้ด้วย อย่างไรก็ตามหลักสูตรดังกล่าว
นี้ยังจะต้องมีการทดสอบประสิทธิภาพ โดยการนำไปใช้จริงและแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการศึกษา

ในปี คศ. 1967 โรเบิร์ต เลียนาร์ด. แอปเพล (Robert Leonard
Appel, 1967 : 370-A) ได้ทำการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
การฝึกหัดครูโรงเรียนมัธยมที่วิทยาลัยครู North Park College ผลการวิจัยพบ
ว่าผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการผลิตครูคือ
หลักสูตรที่เหมาะสมและได้รับการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ อาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่
เกี่ยวกับหลักสูตรจะต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพสูง ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองมี
ความสามารถในการจัดกิจกรรม แต่ขาดความสามารถในการแนะแนวและวินิจฉัย
ปัญหาของเด็ก

ในปีเดียวกัน บิล ดิน ลิมคูเลอร์ (Bill Dean Leimkuhler, 1967 :
3510-A) ได้ทำการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันผลิตครู งานวิจัย
นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครู โดยพิจารณาจาก สมรรถภาพ
ของผู้สำเร็จการศึกษาว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายในการผลิตครูหรือไม่ ผู้วิจัยได้ทำ

การสอบถามความคิดเห็นทั้งจาก ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่ากรณีพิเศษการฝึกสอนและการแนะนำมีความสำคัญต่อสมรรถภาพในการสอน จึงควรปรับปรุงวิชาการศึกษา และเตรียมตัวอย่างดีก่อนการฝึกสอน ส่วนผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถดีเด่นในการทำโครงการสอน แต่มีข้อบกพร่องในเรื่องการปกครองชั้นเรียน